

עפ"ת 10476/12/20 - אסרא עווד נגד מדינת ישראל, פרקליטות מחוז חיפה-פלילי

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 10476-12-20 עווד נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 19044/2017

בפני כבוד השופט אברהם בולוס
מערכת אסרא עווד ע"י ב"כ עוה"ד עוידה גיהאד
נגד מדינת ישראל פרקליטות מחוז חיפה-פלילי
משיבה

פסק דין

לפניי ערעור על הכרעת הדין מיום 21.5.20 וחומרת העונש בגזר הדין מיום 25.11.20 של ביהמ"ש לתעבורה בעכו (כב' השופט א' טפטה-גרדי).

כתב האישום והכרעת הדין

1. על פי כתב האישום, ביום 9.8.16, סמוך לשעה 11:00, המערערת עמדה לצדו השמאלי של רכבה, רכב פרטי, שחנה על מדרכה צרה ברוחב 0.6 מטר בכביש שבכפר מזרעה. אותה עת, בכיוון הנסיעה בו חנה רכבה של המערערת נסע רכב משא. המערערת התנהגה בחוסר זהירות בכך שבעת שהמשאית עברה ליד רכבה, היא פתחה את דלת רכבה האחורית-שמאלית ובעקבות כך ארעה התאונה בין הרכב למשאית. כתוצאה מהתאונה המערערת נחבלה חבלה של ממש לרבות מספר שברים.

בעקבות כך יוחס למערערת עבירה של פתיחת דלת מבלי להבטיח שלומם של עוברי דרך-עבירה לפי תקנה 80א לתקנות התעבורה תשכ"א-1961 (להלן: **התקנות**); התנהגות הגורמת נזק- עבירה לפי תקנה 21(ב)(2) לתקנות; התנהגות ללא זהירות בדרך - עבירה לפי תקנה 21א לתקנות וחבלה של ממש ע"פ סעיף 38 לפקודת התעבורה, (נ"ח).

2. המערערת כפרה במיוחס לה בכתב האישום ובשל כך נשמעו ראיות הצדדים, סיכומיהם ולאחר מכן ניתנה הכרעת הדין העומדת במוקד הערעור.

3. בהכרעת הדין ביהמ"ש קמא הבהיר כי מטעם התביעה העידו שלושה עדים, נהג המשאית, העד אשר שמו חאלד עווד שנהג ברכבו לאחר המשאית (להלן: **העד**) וגם בוחן תנועה. העדים לרבות בוחן התנועה מסרו כי התאונה

התרחשה בשל העובדה שהמערערת אחרי שהחנתה את רכבה על המדרכה, יצאה מהרכב ופתחה את דלת רכבה האחורית שמאלית כאשר המשאית חלפה על פניה. בשל כך, הדלת פגעה במרכז דופן ימין של המשאית, נתפסה במשאית, רכב המערערת נגרר עד אשר דלת רכבה נתלשה ממקומה.

מנגד זו הייתה המערערת לבדה שהעידה, ובגרסתה מסרה כי המשאית היא שהתקרבה לרכבה, סטתה ימינה מנתיב נסיעתה, התנגשה עם הרכבה, גרמה לפתיחת הדלת השמאלית אחורית של רכבה ולפגיעה במערערת שעמדה בסמוך.

אחרי בחינה מעמיקה של העדויות מסקנתו של ביהמ"ש קמא הייתה חד משמעית ולפיה, המשיבה עמדה בנטל ההוכחה. מסקנה זו התבססה על התרשמותו החיובית של ביהמ"ש קמא מעדי התביעה וזו השלילית של המערערת שאף גרסתה לא נמצאה הגיונית. בסוף הכרעת הדין ביהמ"ש קמא סיכם את מסקנותיו בזו הלשון: "לסיכום, אני מקבלת את גרסת התביעה לאופן התרחשות התאונה ודוחה את גרסת ההגנה. מסקנות דוח הבוחן התבססו על עדויות נהג המשאית והנהג שנסע מאחוריו, חאלד עווד, הצבעתה של הנאשמת בזירה, ובחינת הזירה. עדותו של הבוחן הייתה עקבית, מהימנה, והשתלבה עם עדויותיהם של נהג המשאית והעד עווד. בניגוד לטענת הנאשמת, התרשמתי שהעד עווד מסר גרסה אובייקטיבית, שהתיישרה עם יתר הממצאים בתיק.

מנגד, גרסתה של הנאשמת לא נתמכה בעדויות אחרות ובממצאים בתיק, וחלקים מעדותה היו בגדר עדות כבושה. זאת ועוד, בעדותה לעניין מיקום רכבה סתרה את הגרסה שהציגה לבוחן בעת עריכת ההצבעה בזירה. לאורך עדותה ניכר היה שמטרתה הייתה להרחיק עצמה מהעבירות המיוחסות לה. יתירה מכך, העדה היחידה שיכלה לתמוך בגרסתה לא זומנה על ידה להעיד, ויש בכך כדי לתמוך בגרסת התביעה." (פסקה 12 להכרעת הדין).

4. המערערת הורשעה וניתן גזר הדין אשר בגדרו ביהמ"ש קמא השית על המערערת עונש פסילה מלנהוג למשך 3 חודשים, פסילה על תנאי וקנס בסך 500 ₪.

5. המערערת לא השלימה לא עם הרשעתה וגם לא העונש והגישה הודעת ערעור המחזיקה לא פחות מאשר 16 עמודים. המערערת טענה מכל הבא ליד, ואף בתחילת הודעת הערעור היא גם עתרה למתן היתר להגשת ראיות חדשות בערעור, והכוונה לחו"ד מאת מומחה מטעמה וגם דוחות פעולה של שני שוטרים שהגיעו לזירה לאחר קרות התאונה. המערערת טענה לשורה ארוכה של מחדלי חקירה, כמו למשל האיחור של שישה חודשים בתחילת החקירה של הבוחן, אי יציאה לזירה בסמוך לאחר התאונה ואי חקירת עדי ראיה נוספים. המערערת בטיעונה הצביעה על שורה של סתירות בין עדי התביעה - סתירות אשר לגישתה הינן מהותיות ומערערות כליל עדויות אלו. לגישת המערערת גרסתה הינה אמינה ושקפה את האמת והיה על ביהמ"ש קמא לקבלה, כן טענה להגנה מן הצדק בשל השיהוי בפתיחת החקירה ואי העדת חלק מעדי התביעה.

6. מנגד המשיבה סמכה את ידה על קביעותיו ומסקנותיו של ביהמ"ש קמא. המשיבה הזכירה כי עסקין במסקנות המבוססת על התרשמותו של ביהמ"ש קמא מהעדים שהובאו לפניו ולא נמצאה טעות בולטת בקביעת המסקנות שתצדיק התערבותה של ערכאת הערעור, כן העונש אף נוטה לקולה בהתחשב במידת אשמה של המערערת

ותוצאות התאונה.

דין והכרעה

7. הבקשה למתן היתר להגשת ראיות בערעור דינה דחיה. לא הוצג אף הסבר, לא כל שכן משכנע, באשר לפשר האיחור הניכר שבדבק בבקשת המערערת. את דוחות הפעולה של השוטרים המערערת קיבלה לידיה במסגרת חומר החקירה וגם חו"ד מטעמה היה ביכולתה להגיש בגדרי ההליך קמא. משלא נמצא טעם כלשהו שיכול להסביר, ולו בדוחק, איחור ניכר זה, אזי דין הבקשה דחיה. לא זו אף זו, גם לא שוכנעתי כי חשיבות הראיות להגנת המערערת גוברת על עקרון סופיות הדיון וכי קיים סיכוי ממשי שהגשתן תביא לשינוי התוצאה שאליה הגיע ביהמ"ש קמא. המחלוקת ממוקדת בנסיבות ההתנגשות, ובעניין זה ביהמ"ש קמא קיבל את עדויות העד ונהג המשאית. חו"ד הבוחן מבוססת על עדויות אלו, ובין אם תוגש חו"ד נגדית או דוחות פעולה של שוטרים נוספים (שגם על חשיבותם לא עמדה המערערת) הדבר לא ישנה ואף לא ישליך על התרשמותו של ביהמ"ש מהעדים - התרשמות העומדת ביסוד ההרשעה (ע"פ 1742/91 **פופר נ' מדינת ישראל**, פ"ד נא(5) 289, 296 (1997); רע"פ 216/13 **יוסף זלוב נ' מדינת ישראל**, פסקה 8 והאסמכתאות שם (14.1.13)).

8. ושוב, שעה שבמוקד ההכרעה עומדת התרשמותו הבלתי אמצעית של ביהמ"ש קמא מהעדים שהעידו בפניו, והמערערת לא הצביעה על טעות בולטת המצדיקה תיקונה במסגרת הערעור; כמו, למשל, ממצאים שאינם עומדים במבחן ההיגיון ושיש לראותם כמופרכים, או מקום שאין לעובדות שנקבעו בסיס נאות בחומר הראיות (ע"פ 9352/99 **יומטוביאן נ' מדינת ישראל**, פ"ד נד(4) 632, פסקה 5 (5.10.00); וע"פ 117/00 **מדינת ישראל נ' פלוני**, פ"ד נד(4) 408, פסקה 28 (4.5.00)), אזי אין מקום להתערב בקביעותיו של ביהמ"ש קמא. זהו מקרה מובהק ליישומו של כלל זה, ולאחר עיון מעמיק בתיק קמא ניתן לקבוע כי המערערת לא הצביעה על אף טעות או חוסר היגיון שיחייבו הסקת מסקנה הפוכה או למצער המקימים את הספק לו היא מייחלת.

9. ועוד, חשוב להזכיר כי זכרוננו של עד אינו מכשיר הקלטה ואך טבעי הדבר כי בין עדויות עדים שנכחו במקום יהיה שוני ביחוד בנסיבות האופפות את האירוע המרכזי וכאשר העדויות נמסרו בחלוף שנים מקרות התאונה (ע"פ 2604/14 **בלאל קואסמי נ' מדינת ישראל**, פס' 18 (24.2.15); מכאן, "הסתירות" עליהן הצביעה המערערת בהודעת הערעור לא נוטלות, כהוא זה, מהתרשמותו של ביהמ"ש קמא מעדי התביעה.

10. גם טענתה של המערערת להגנה מן הצדק אף אינה מובנת. התפתחותה ועיגונה החקיקתי בסעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, של דוקטרינה זו נסקרו ברע"פ 1611/16 **מדינת ישראל נ' יוסי ורדי**, פס' 55-64 בחו"ד של המשנה לנשיאה כב' השופט מלצר (31.10.18). עם השנים הורחבו גבולות התפרשותה והוגמשו אמות המידה לתחולתה, כאשר כיום המבחן המקובל כפי שנקבע בפרשת **בורוביץ** (ע"פ 4855/02 **מדינת ישראל נ' בורוביץ**, פ"ד נט(6) 776, 807-808 (2005)), הוא מבחן "הפגיעה הממשית בתחושת הצדק וההגינות", ויישומו נעשה בשלושה שלבים מצטברים. הראשון, בוחנים את עוצמת הפגמים בהליך; השני, נבחנת השאלה האם קיום ההליך הפלילי למרות פגמים אלה פוגעת בתחושת הצדק וההגינות; והשלישי, בחירת הסעד ההולם המאזן כראוי בין כלל השיקולים,

המערערת טענה כי השיהוי בפתיחת החקירה מצדיק ביטול ההרשעה, סתמה ולא הוסיפה. היא לא הסבירה הכיצד הדבר השליך על זכויותיה? ומדוע במקרה זה תחושת הצדק נפגעת עד כדי נקיטה באקט הדרסטי של ביטול האישום? אגב באם הכוונה להקלה בעונש בשל הגנה זו, אזכיר למערערת כי העונש שנקבע הינו קל ביותר בהתחשב בנסיבות התאונה, עוצמת רשלנותה והתוצאה הקשה.

11. באם המערערת סבורה כי היו עדים נוספים לתאונה שהמשיבה לא הביאה, הרי דרכה הייתה סלולה להזמין עדים אלה מטעמה, הגם שבהקשר זה טענתה של המערערת הינה כללית ואף עמומה. מכאן, מחדל נטען זה או האיחור בתחילת החקירה לא יורדים לשורש העניין, ובוודאי לא השליכו באופן כלשהו על זכות מזכויות המערערת או פגמו ביכולתה להתגונן. אזכיר, כי בהתאם לפסיקה, ככלל, הטענה בדבר קיומם של מחדלי חקירה מחייבת בחינה כפולה - תחילה על בית המשפט לבחון אם קיימים מחדלים ולאחר מכן עליו לקבוע האם בעקבות אותם מחדלים קופחה הגנתו של הנאשם באופן שהקשה עליו להתמודד עם חומר הראיות העומד נגדו (ע"פ 6679/04 **סטקלר נ' מדינת ישראל**, פסקה 35 (11.5.06); ע"פ 10596/03 **בשירוב נ' מדינת ישראל**, פסקה 20 (4.6.06)). במקרה זה גם אם נלך כברת דרך ארוכה לקראת המערערת ונניח כי היו ליקויים בחקירה, דבר שלא הוכח, עדיין המערערת לא השכילה לשכנע כי הדבר קיפח את הגנתה.

בהקשר זה אזכיר למערערת, כי זו הייתה היא אשר נמנעה מהבאת חברתה ועדים נוספים לעדות למרות העובדה, כדברי המערערת עצמה, הם נכחו במקום וראו את האירוע: "חברה שלי שרצתה לבוא לקחת אותי, היא התחתנה לפני שבוע ולא יכולה להגיע. היא ראתה את התאונה. והיו עוד אנשים שראו את התאונה אם הייתי יודעת הייתי מביאה אותם לביהמ"ש" (עמ' 27, ש' 14-16). זהו מחדל משמעותי אשר מערער את הגנתה ומהווה חיזוק של ממש לעמדת המשיבה.

12. העונש הינו קל ביותר, ובקביעתו ביהמ"ש קמא התחשב מאוד במערערת, מכאן גם הערעור על חומרת העונש דינו דחיה.

13. מכל האמור אני סבור כי דין הערעור, על שני חלקיו, דחיה.

המזכירות תמציא פס"ד זה לצדדים

ניתן היום, י"ט טבת תשפ"א, 03 ינואר 2021, בהעדר הצדדים.